

VILÁGOSÁG

Időjárásjelentés

A kelet felé húzódó csendes, derült, száraz időjárás terület nyomában az Óceán felől kiterjedt esőzések az Alpokban havazás kíséretében hűvös légtömegek törnek előre.

Várható időjárás szombat délig: Főleg nyugaton erősen felhős égbolt, esők, záporok. A szél nyugatira fordulásával a hőmérséklet csökken.

KOLOZSVÁR,
1948 augusztus 21, szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
192. szám

Takáts Lajos nemzetiségi miniszter
cikke a Scanteiában

Meg kell tisztítani a nemzetiségek egészséges és haladó mozgalmait a reakciós maradványoktól

A Román Munkáspárt központi bizottsága, amely szentesíti teljes napilapjának, a „Scanteia”-nak jogegyenlőségünket, újabb igazolástörvények megjelentetésében számolva a Párt teljes irányvonalánál Takáts Lajos nemzetiségi miniszterhelyettes cikkét irt „Az A Párt ismét álló időben haladó együttműködés kérdéseiről” címen.

Cikkében abból indul ki, hogy olyan országban, mint a miénk, amelyben a román nép mellett jelentős számban — az összslakosság 14,3 százalékát — más nemzetiségek is élnek s amelyben a múlt ényomó polgári-földesuri kormányainak politikai vezérével a gazdasági, kulturális és politikai egyenlőtlenség volt, abban az országban, amelyben a nemzetiségi kérdést az egyenlőtlenségek kiapadhatatlan forrásává tették, hogy a széles néptömegek figyelmét eltereljük a népellenes és kizsákmányoló kormányzat igazságtalanságaitól, ahogyan a román demokrácia után a teljes jogegyenlőség elve olyan mélyen áthatja a mindennapi élet gyakorlatát és alkotmányi szentesítést is nyert, — hogy azzal népi demokráciánk joggal büszkélkedhetik. Az a tény, hogy sikerült azokkal az együttműködő nemzetiségi tömegekkel is, akik a múltban sovinszta-reakciós elemek befolyása alatt álltak, a demokratikus erőknél az a tiszteltetelmű egységét megteremtették, amely ma a Román Népköztársaságban a társadalmi haladás és nemzeti függetlenség leghatalmasabb biztosítéka, — mind olyan megvalósítások, amelyek fontosságuk révén és az adott példa erejével tulmennek országunk határain.

Mindenki számára világos, hogy ezek a megvalósítások kizárólag egy következetesen demokratikus rendszerben voltak megvalósíthatók. Olyan rendszerben, amelyben a dolgozó nép jobb életért való harcának, az élen a munkásszervezők, a Román Munkáspárt áll. A munkásszervezők éber és önkéntes vezetése, hogy a marxista és sztálini elméletet a nemzetiségi kérdéssel gyakorlatilag is helyesen alkalmazzák. A Párt kitartó harca és ébersége nélkül a nemzetiségi egyenjogúság elve nem hathatna volna át ilyen mélyen a köz- és magánéletet.

Az együttműködő nemzetiségek jól tudják, hogy a munkásszervezők pártjának a szüntelen támogatása nélkül ma nem volnának meg saját intézményeink, amelyek biztosítják szabad fejlődésünket, sajátosságaink haladó értelmű művelését a széles népi rétegek javára. Azt is jól tudják, hogy a nemzetiségi kérdés végleges megoldása összefüggésben van az ország demokratikus, pontosabban szocialista fejlődésével. Eppen ezért az együttműködő nemzetiségi tömegek lelkesen követik a munkásszervezők és a Román Munkáspártot a szocializmus felé vezető úton.

A Román Munkáspárt központi vezetősége második plenáris ülésén a határozata helyesen állapítja meg, hogy „az együtt lakó nemzetiségek jogegyenlőségének megadására, a sovinszta és revizionista áramlatok, Patrascaru anti-marxista, sovén-nacionális állásponthoz való elmozdítását, a román nép és az együtt lakó nemzetiségek testvérisüléséhez. Ezeknek a mozgalmaknak az élére a román népi demokrácia élénkítő elemeként kell helyezni, olyan elemeket, akik

A belső választások kérdését vitatták meg a Magyar Népi Szövetség szervező-, propaganda- és káderosztályainak háromnapos értekezletén

Dolgozó földművesek, városi kisemberek és haladó értelmiségiek kerülnek a szervezetek élére

BUKAREST (Tudósítónk telefonjelentése) — Szerdán este értekezletet tartott a Magyar Népi Szövetség szervező-, propaganda- és káderosztályainak egysített munkacsoportja, amelyet Bukarestben, a háztartási alkalmazottak központi székéjében a disztermben tartottak meg. Az értekezleten 25 megye kiküldöttje, a MNSZ parlamenti csoportjának a tagjai és a központi vezetőképző iskola hallgatói vettek részt.

Mint már említettük, az értekezletet Juhász Lajos, a MNSZ országos alelnöke nyitotta meg, részletesen rámutatva az értekezlet céljára.

— Népköztársaságunk a szocializmus építésének olyan szakaszához jutott, amelyben az osztályharc szellemében minden dolgozó ki kell hogy vegye részét a hata-

dást, a fejlődést hátráltató kizsákmányolás és ennek a képviselői elleni harcából. Ebbe a munkába teljes harci készséggel, minden erőnknek latbavetésével, dolgozó tömegeink minél tökéletesebb mozgósításával a MNSZ-nek is be kell kapcsolódnia. Ezért elhatározta a helyi, városi és megyei vezetőségek gyökeres átszervezését, illetve új vezetőségek választását. Értekezletünk célja az új vezetőségi választások előkészítése — hangsúlyozta az előadó.

Juhász Lajos ezután ismertette a csikszeredai száz-as-intézőbizottsági gyűlés munkáját és annak tanulságaként a szervezeti élet egészséges alapokra való fektetésének a szükségességét és ennek természetes következményeként a kizsákmányoló elemek kiküszöbölésének szem előtt tartásával a vezetőségek megtisztítását.

A választási kampánynak dolgozó tömegeink politikai iskolájává kell válnia

Rámutatott arra — amit a száz-as-intézőbizottság a helyes önbizalmat alapján megállapította —, hogy egyes vezetőségeink még mindig nem a magyarság széles dolgozó tömegeit mozgósítani tudók szervek, nem vállalják azt az osztályharcos munkát, amely egyedül biztosítja a fejlődés útját, amely a munkásszervezők elcsapatának, a Román Munkáspártnak a vezérése mellett a MNSZ vall és vállal.

A továbbiak során az előadó megállapította, hogy ezek az elemek nem képesek megérteni azt a politikai és gazdasági átalakulást, amely népköztársaságunkban folyik és hatalmas léptekkel viszi előre az ország nepeit az építő szocializmus útján, a magyar dolgozó tömegeket pedig fokozottabb és harcosabb munka elé állítja. Ez a munka megköveteli hogy szervezetek élére a dolgozó földművesek, városi kisemberek és haladó értelmiségiek kerüljenek. Ezért elhatározta az elkövetkezendő szervezeti választási kampány a Román Munkáspárt második plenáris ülésének határozata szellemében a dolgozó tömegek hatalmas politikai iskolájává kell hogy változzék.

A választással kapcsolatos szervezeti teendők és gyakorlati utmutatások után az értekezlet résztvevői kérdéseket tettek fel, amelyekre Juhász Lajos és Lázár József válaszolt. Ennek során számos nagyfontosságú kérdés került tisztázásra. Az első nap az elhangzottak szemináriumi feldolgozásával ért véget.

Kedden délelőtt a választásokkal kapcsolatos szervezeti kérdések és teendők szemináriumi feldolgozása folytatódott. A szeminárium minden kérdést megvitatott, amelyek a választások gyakorlati keresztülvételében felmerülhetnek.

Ezután Lázár József ismertette a csikszeredai értekezlet tanulságait, részletesen feldolgozva az azóta lefolyt kül- és belpolitikai események jelentőségét. Az előadást a megyei kiküldöttek kérdései, értékes hozzászólásai követték.

Délután az értekezlet szakcsoportokra oszlott s az ügyosztályok külön tartottak megbeszélést. Ezeknek során Káli János országos szervező felelős, Lázár József országos sajtó és propaganda-felelős és Márton Gizella országos káderfelelős az ügyosztályoknak a választási kampánnyal kapcsolatos teendőit ismertette és gyakorlati utasításokat adott.

Az összefoglaló záróülést szerdán délután tartották meg mindhárom ügyosztály részvételével.

hosszú harcához. A nemzetiségek szervezetei nem jöhetnek létre, nem fejlődhetnek és nem végezhetnek pozitív munkát, csak akkor, ha elve ismerik a munkásszervezők pártjának, a Román Munkáspártnak vezető szerepét és minden politikai, kulturális és gazdasági megnyilvánulásuk az osztályharc szellemében történik.

A nemzetiségi szervezeteknek ilyen értelemben kell dolgozniuk és végezniük a felvilágosító és mozgósító munkát. Le kell lépniük az állampolgárokhoz megközelítéssel, akik eladályozzák a kormány nemzetiségi politikájának érvényesülését. Gondoskodni kell arról, hogy a nemzetiségek kizsákmányolás megállítására irányuló harcukban a nemzetiségek szervezetei nem jöhetnek létre, nem fejlődhetnek és nem végezhetnek pozitív munkát, csak akkor, ha elve ismerik a munkásszervezők pártjának, a Román Munkáspártnak vezető szerepét és minden politikai, kulturális és gazdasági megnyilvánulásuk az osztályharc szellemében történik.

A nemzetiségi szervezeteinek ilyen értelemben kell dolgozniuk és végezniük a felvilágosító és mozgósító munkát. Le kell lépniük az állampolgárokhoz megközelítéssel, akik eladályozzák a kormány nemzetiségi politikájának érvényesülését. Gondoskodni kell arról, hogy a nemzetiségek kizsákmányolás megállítására irányuló harcukban a nemzetiségek szervezetei nem jöhetnek létre, nem fejlődhetnek és nem végezhetnek pozitív munkát, csak akkor, ha elve ismerik a munkásszervezők pártjának, a Román Munkáspártnak vezető szerepét és minden politikai, kulturális és gazdasági megnyilvánulásuk az osztályharc szellemében történik.

A munkaterv felfelolvasása után, az értekezlet kiértékelése során mind a központi vezetőség, mind pedig a vidéki kiküldöttek részéről építő bírálat és önbizalmat hangzott el, bizonyítékul annak az új szellemnek, amely az értekezletet jellemezte s amely hozzájárul a MNSZ új vezetőségi választásának a sikeréhez.

A MNSZ FELADATA

A kiküldöttek értékes hozzászólásai tanúsították, hogy magukévá tették az értekezlet folyamán kikristályosodott tételt, mely szerint a MNSZ, az itt élő dolgozó magyar rétegek nemzetiségi tömegszervezete, az osztálykülönbözőség alapján áll és küzd a kizsákmányolás ellen. Mint tömegszervezetnek feladata: a széles magyar dolgozó tömegeket, elsősorban a dolgozó földműveseket, a dolgozó kisembereket, a dolgozó értelmiségieket demokratikus nevelésben részesíteni s a kizsákmányolást megszüntető, valamint a nemzetiségi kérdést maradéktalanul megoldó szocializmus építésének az útjára vezetni.

Az értekezlet résztvevői ennek a megállapításnak a szellemében a legtávolabbi eső falvaikba is elviszik az osztályharcos öntudatot és ennek jegyében segítik győzelemre a MNSZ megújodási harcát.

Ezeket összegezve, Juhász Lajos országos alelnök a következő szavakkal zárta be a szervező, propaganda és káderfelelősök háromnapos értekezletét:

— Az új vezetőségi választások sikere akkor nyilvánul meg igazán, ha a választási harcunk eredményeként az élre állított új vezetőségek hozzáértéssel, körültekintéssel, harcos kitartással és lankadatlan lendülettel oldják meg vállalt feladataikat és végzik el munkájukat, amely hivatva van a magyar dolgozó tömegeinket Népköztársaságunknak a szocializmus építő erői közé felsorakoztatni.

hosszú ki. Enélkül az anyanyelv használata a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban papíron marad és nem fejlődhet tovább. A nemzetiségi egyenjogúság alkotmányos elv és ősi valóság a Román Népköztársaságban. A Román Munkáspárt Központi Vezetősége második plenáris ülésének határozata feladatként rója ránk az éber önkéntes, hogy ez a jog a nép emelkedésének az ügyét, a haladást, a szocializmus építését szolgálja, amelyért nemzetiségi külföldiség nélkül mindannyiunknak harcolni kell, hazánk és a dolgozó nép érdekében — felelősséget vállalt Takáts Lajos nemzetiségi miniszterhelyettes.

Sok furcsaság

szaporítja a világ dolgait. Így például az is, ha valakit kilakoltatnak azért, mert fizeti házbérelt. Az mindennapos dolog, hogy kiteszik a nemfizető szűrést, de ellenkezője ritka. Eppen ezért furcsaság és szinte hihetetlen.

Pedig megtörtént. Most a napokban, a szabályos törvényes keretek között, Györfly Dénes cipész mesterrel. Kilakoltatták szegényt, hat gyermekét és feleségét is, noha fizette a házbérelt, s más tilos dolgot sem cselekedett.

A járásbírója egyesbírája hozta az ítéletet, amelyben a tényálladékat így állapítja meg:

Kilakoltattuk Györfly Dénest azért, mert nem fizette be a házbérelt után járó illetékeket.

Pedig Györfly Dénes befizette. A szabályos nyugtáztatási megvannak róla. Szabadkötött is az ítélet ellen, mutatva volna a hivatalos nyugtákat, de nem érdekelték azok az ítéletkimondót. Kihirdette a kilakoltatást, hozzá fűzte, hogy a kilakoltatottak nyolc napon belül joga van a törvényszékhez fellebbezni.

Reményt ébresztett ez a szegény cipész lelkében. Szaladt is menten az ügyvédhez, előadta ott az ő „tényálladékat” és kérés

erővel elkészítették a fellebbezést. Az ügyvédől a törvényszékre vitt Györfly mester utja. Ott benyújtotta a fellebbezést. Néhány nap múlva — még a nyolc napos határidőn belül — le is tárgyalták azt. Elolvasták a bírák a fellebbező „tényálladékat” s nyilván a fejüket is csóválták a járásbíró ítélete láttán, amikor észrevették, hogy a fellebbezés hiányos. Hiányzott róla a szükséges 24 lej okmány és 5 lej törvénykezési helyeg.

Elővették erre a törvénykönyvet amelyben az áll, hogy hiányosan felbélyegzett fellebbezések nem vehetők figyelembe. A törvény — törvény. Annak értelmében döntöttek: elutasították a fellebbezést, mert hiányzott annak leglényegesebb kelleke: a bélyeg.

Ezekután Györfly bácsit kitélepítették az utcára. Hat gyermekét és feleségét is. Két napig vette igénybe a család a természet háj-lékát, utána szükségjelébe költöztek be. Most is ott laknak, miközben üresen áll a másik lakás. Mgrt a lényeg: a bélyeg.

Helyes volna, ha az ilyen ügyeket is a népbírók tárgyalnák. Ott nem a formai hiba a lényeg.

Sz. Gu.

Kispetriben még mindig a nagygazdák vezetik a gazdakört s a szegényeknek nehéz bejutni a presbiteriumba is

KOLOZSVAR. — Kispetriben 150 házat süt a vasárnapdelutáni nap s vagy 1200 hold szántót. Összterülete mintegy 1800 hold, le felét se éri a jó földnek. Ebből sajtolnak ki kenyeret a petriek. Jó sincs most, tehát fényesek a szimák. Ezután inkább zuhoghat, mert közevik az utat. Jó darab ház kész is a falu között. Több nem szenvedhetik a környező falu csufolkodását, hogyhát nekik még jó utjuk sincs. Megemberelték magukat s lesz valamit belőle.

A falu zöme Fazakas bácsiéknál a csürben van. Délelőtt ifjúsági értekezlet volt s délután a táncos gyűléstől mősoros ünnepély. Azt minél többen megnézik. Ugy is mi mást lehet falun látni. Ekeszarvat, kaszatokat, s tehénfejő sajtárt. Nyáron még vasárnapja sincs jóformán az embernek. Ropantul tetszett a műsor, csak kár, hogy az ifjúság elég ritkán rendez. Legjobban Bocskói „Ujgazdák” című darabján derültek.

Jól megjárták a spekuláló nagygazdák, úgy kell nekik, — mondták sokan jólesően a jelenet után.

Már a kispetriek is kezdik belátni, hogy nem a vagyon teszi az embert és a szegény ember is ember, amiért kicsi a földje. Mi is gyönyörködünk a fiatalok szilaj táncában. A malagambát csak a sztánai kovács fia tudja, s egy asztalossegéd. Veszett csárdás szinte minden nótá s birják a petriek. Sokan innén egyenesen a mezőre mennek s ezek inkább a szegény legények. A módos fiuknak alvásra is inkább van módjuk.

Beszélgünk mindenkivel, akit érünk. Gazdákkal, asszonyokkal. Van mondanivalójuk. Vig a csárdás, de a kalotaszegi szinpompa mögött árnyékok is húzódnak. Eppen Vince Huszár Istvánné jön be asszonyokkal. Ő a Demokrata Nők Szövetségének elnöke. A szövetség munkájáról érdeklődünk. Bizony, az gyengén áll, amint mondja. Dolgozgatnak maguktól, nem akarják kivonni magukat a munkából. A nőszövetség tartott egészségügyi vizsgálatot is. Nagy propagandát fejtegettek ki a választási siker érdekében és odaszegődtek a gazdakör mellé a kolaradói bogár irtásánál. De a nagy betegségük a szerve-

zetlenség. Aztán fentről sem tördnek velük. Azt mondja Huszár Istvánné, hogy mióta megalakították a szövetséget, senki ki nem szállott hozzájuk. Még utasítotkat sem kaptak. Nem tudják, hogy mit csináljanak.

Dehát miért nem csinálnak maguktól?

— Azért, mert az asszonyok is hibásak — magyarázza. — Hiába doboltatjuk ki a gyűlést, alig szállingóznak. A multkor a szövetség vezetőjébe nőket is be akartunk választani, de a gyűlésre alig egy-kettő jött el. Nem olvasnak újságot, ezért nem is döntadoznak. Mire a nyári munka szűnik, valamit kellene csinálni.

Román ifju az „Ujgazdák” egyik szereplője

Nézelődünk erre-arra. Saitis Ioan a homlokát törli, csupa viz. Szót váltunk vele is, hisz román létere ő volt az „Ujgazdák” egyik szereplője.

Hogy érzed magad Ioan? Hogy álltal be szereplőnek? — kérdezzük.

— Hát biza beálltam, jól érzem magam a magyarok között. Aztán jó barátok vagyunk mi sztánai magyarok és románok — mondja s máris megy tovább táncolni a magyar lányokkal.

Ady Elemér jelkés is felnézett a nép közé. Kedvesen fogadják, szeretik. Arról beszélgetünk, hogy vajjon észszerű-e ma, a XX. században, a szocializmus kúszó-bén a kalotaszegi viseletnek ez a tulcicomágása. Így vélekedik:

— Gyönyörű művészete volt a

népnek, sajnos, kezdtek eltérni az ősi örökségtől. Tuldiztatják, összevisszavásárolt csillogó üvegyöngyökkel. Már nem jut idejük maguk készíteni, egy-egy vónaszonnyal csináltatják. A káprázatosra törekcsenek, nem a művészire. De lényegesebb baja is van. Nagyon sokba kerül, nem bírja azt fel mindenki.

Értjük már A szép művészi népviselet is a gazdagokat szolgálta. A szegény ember nem bírta azt s nem mert még templomba se menni mert kalotaszegen ugyancsak lenéztek, akik nincs egy ünneplője. S még a pap is hiába biztatja a szegényeket a templombajárára. Évszázados ez a hagyomány. Bizony sok a teendő, még a nép felvilágosítása terén is — távozik Ady tiszteletes, mert estébe futott az idő.

Nem a nagygazdáknak, hanem az országnak

Gyurka Laci éigánygyerek, de az öntudatosabbjából. Brigádos ruha van rajta. Megkérdezzük, hogyan szánta magát brigádmunkára?

— Itthon nem volt dolgom s elmentem Szálva-Visóra, legalább nem a nagygazdának dolgoztam, hanem az országnak.

A falut elnyelte az este, lámpákat gyújtottak. Az udvaron a gazdák csoportokban beszélgetnek. Az egyikben a Párt munkáját tárgyalják. Mi is beleszólunk, sok minden előhozódik. A szegény embernek is akad mondanivalója, pedig szokás szerint a nagy gazdák szoktak siránkozni: ez nincs, az sincs s a végén minden van.

A csoportban van Zágoni bácsi is, a Munkáspárt patai titkára. Mellette többen a párttagokból: Tasnádi Ist-

ván, Fazakas János, Kósa András, Gáspár Rezső. Szegény emberek a párt tagjai. Egy-két köztük lévő közbirtokos gazdára nincs panasza. Már kirakták a nem megfelelőket, 90 tagból csak 64 maradt a legutóbbi tisztogatásról. Hogy miért? — sokan csak érdekből léptek be. Nagy J. János volt bíró például 16 holdja mellett el sem járt a gyűlésekre, vagy Kópáljános urfi bezeg korcsmáznit tudott, de a tagsági díjat nem fizette. Harkó György részegen kihágást követett el. Ilyen emberek nem kellenek a dölezők pártjába. Olyan se kell, mint Pál János. Mersértődött és kilépett, mert 6 hektáros gazda léte nem neki adott a bakancsot, hanem a rászorultaknak.

Meg kell tisztítani a gazdakört és a presbiteriumot

— A nagygazdák hogyan viselkednek?

— Nyíltan nem igen mernek már a dolgozók ellen agitálni. De az is baj, hogy a dolgozó parasztok kissé lassan látják be, hogy most az ők napjuk jött fel.

A gabonagyűjtés rendben megy. A cséplés folyik, a zsirosgazdák morgódtak, de régi közmondás: sokból sokat, kicsiből kicsit. Az állam a kicsiből még kicsit se vesz. S a minden örködnek a szegényparasztok. A presbiteriumban azonban felénél több még a nagygazda. A keblt tanácsnak kötelessége eljárni a templomba. Ez az egyház törvénye. Mindenik szegénynek pedig nincs ünneplő ruhája. Le kell vetkőzniük ezt az ódi szokást a demokráciában! A napszámól nem lehet szép ruhát állítani s a presbiteriumi tagság nem függhet a ruhától.

Most a nagygazdák alattomban úgy spekulálnak, hogy nem igen adnak napszámba földet, mert a megállapított bér magas nekik. Inkább megdolgozzák ők maguk, mégha késve is. Míg éhbőr volt a napszám, bizony adták szivesen.

Kósa András a Gazdakör elnöke. Érettségizett ember és orvosi műszerezés, de a földnél maradt. Otthon mesterkedik állandóan. Dinamót szerelt a patakra s motorhajátásu szeszkát, amivel már sílőzhatnak a falusiak. Egyszerűsítette a kypálógépet is. Szóra szó kerül, beszédre beszéd. Hogy áll a Gazdakör? Kicsit bajosan, mert nincs gép.

Egy vetőgépe van kilenc módosabb gazdának s egyelőre övök a szó a gazdakörben is. Azok pedig először a magukét végzik. A szegényeknek csak ha a magukét elvégezték. Jó nekik kizzel is azt vetik, — itt az EMGEnek sürgős tennivalói vannak.

— Hát diákok vannak-e a faluban? Csak egy van mindössze. Az oka? Az, hogy a nagygazdáknak rendszeren csak egy gyermekük van. S azt a birtok mellett tartják. A szegény ember pedig nem mer nekifogni 5-6 gyermekkel. Nagy betegsége Kispetriben az orvok. Jól volna kigyógyítani a falut. A demokrácia majd megoldja ezt is.

... A csürben táncolnak. Ott adják a szindarabokat is. Kulturház csak ezután lesz. Már ezért felszólítást is kaptak. Most már lesz. De vajjon ki hibájából maradt eddig?

Vigad Kispetri a csárdásra, de a baj se kevés. Vajjon mikor ég a vilany itt is? Közel van a vezeték, de a transzformátor drága — így mondják. — De a népek termelnek már a gyárak. S majd bizonyára kapnak jutányos műtrágyát itt is a kopár földekre. Gyümölcsösök kitének ezek az oldalak. A falu már tudja, hogy itt csak természeti gazdálkodással lehet eredményt elérni. Eljön ez is, csak távolodjunk a háborútól s erősödjék az ország.

Ennek érdekében azonban a kispetrieknek is fokozott munkát kell vállalniuk.

CSEPREGI MÓZES

József Attila-emlékmű Balatonszárszón

BUDAPEST. — A közeljövöben nagyszabású József Attila ünnepségeket rendeznek Balatonszárszón. ahol a nagy költő utolsó heteit töltötte. Ebből az alkalomból József Attila emlékművet helyeznek el balatonszárszói lakóhelye előtt.

A Művészeti Tanács, az Írószövetség és a miniszterelnökségi cenzúris bizottság tagjaiból alakult zsüri Sebő Zoltán szobrászművész emlékmű-tervét ítélte a legjobbnak. Az emlékmű közel négy méter magas lesz.

Megkezdődött Szilágyban a tanügyi tanfolyam

ZILAH. — A tanárok és tanítók irányító tanfolyamának Szilágy megyében 320 hallgatója van. A tanfolyam előadásai románul és magyarul folynak.

A román és a magyar tantestületi tagok egyaránt nagy érdeklődéssel és figyelemmel vesznek részt az előadásokban és a szemináriumi megbeszélésekben.

116 kolozsmegyei községben már megválasztották a művelődési otthonok tanácsát

KOLOZSVAR. — A művelődési otthonok Kolozs megye csaknem 8-án 34, augusztus 15-én 38 községben megalakultak. Minden községben megalakultak. Július 25-én a megye 30 községében választották meg a művelődési otthonok tanácsát, augusztus 1-én pedig további 86 községben szervez-

ték meg az otthonokat. Augusztus 15-én 38 községben megalakultak. Július 25-én a megye 30 községében választották meg a művelődési otthonok tanácsát, augusztus 1-én pedig további 86 községben szervez-

A tanács megválasztása mindenütt

művészeti műsor keretében történt. Előadások ismertették a művelődési otthonok nagyjelentőségű szerepét a falvak népe ismereteinek a bővítésében. A dolgozó földművelés mindenütt hathatósan támogatja az otthonok szervezését, melyeknek feladata az ő művelődési színvonalának az emelése.

A falusi otthonok kiküldöttjei a kolozsvári megyeházán ugyancsak vasárnap választják meg a megyei művelődési otthon tanácsát. Ettől kezdve a megyei művelődési otthonok állandó támogatója lesz a falusi otthonoknak.

A kézdívásárhelyi gazdasági iskola

KÉZDÍVÁSÁRHELY. — 12 évi fennállása után 1948. év őszén teljesen új keretek között kezd meg fontos hivatását a mezőgazdasági szakismeretek általánosítása érdekében. A tanítási idő 3 év, melyből 2 év elméleti és 1 év gyakorlati. Utóbbi alatt a tanulók az intézettől fizetést kapnak. A tanév szeptember 1-én kezdődik és a következő év szeptember 1-ig tart. Az iskolai díjakat a tantestület a tanulók szüleinek vagyani állapota és a tanulónak a felvételi vizsgán elért eredménye alapján állapítja meg.

KOLOZSVARI MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: Páris gyermeke. Hatalmas alkotása a nagy francia forradalomnak.

FORUM: A levegő hősei. Izgalmas repülő film. Pénteken szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény.

NÉPMOZGÓ (Populár): Nyári szünet. Az előadások szünetelnek.

SELECT: Nyári szünet.

URANIA: A szakadék kincse.

Vasárnap, f. évi augusztus 22-én, délelőlt 10 órakor a Román Nemzeti Színházban

AUGUSZTUS 23

megünneplésére a kolozsvári Szakszervezeti Tanács és a Művészek, Írók és Újságírók Vágyes Szakszervezete művészcsoportjainak közreműködésével nagy műsoros ünnepélyt rendeznek

ALÁIRTÁK BELGRÁDBAN az új dunahajózási egyezményt

BELGRAD. — Mjuttán a Duna-értekezlet a parti országok hét szavazatával az amerikai küldöttség egy szavazata ellenében (Anglia és Franciaország küldöttsége nem szavazott) egészében is megszavazta az új Duna-egyezménynek a szovjet küldöttség által benyújtott tervezetét, sor került az egyezmény aláírására.

A Szovjetunió képviselőiben A. I. Visinszkij, Bulgária részéről Kamenov, Magyarország nevében Molnár Erik, a Román Népköztársaság képviselőiben Pauker Anna, az Ukrán Szocialista Köztársaság részéről Baranovszkij, Csehszlovákia részéről V. Klementisz és Jugoszlávia nevében Bebler írta alá az

egyezményt.

Az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kiküldöttjei nem jelentek meg a Kollaresevegymet aulájában végbement ünnepélyes aktusnál.

Az aláírás után nyilvánosság-

ra hozták az egyezmény teljes szövegét. Az új egyezmény leszögezi azt az elvet, hogy a Duna a dunai államoké és a folyamom bonyolított hajózást, közös egyetértésben, csak a partmenti államok szabályozhatják.

Pauker Anna külügyminiszter csütörtökön hazaérkezett Belgrádból

BUKAREST (Tudósítónk telefonjelentése) — Pauker Anna külügyminiszter és a Duna-értekezleten résztvevő román delegáció többi tagjai csütörtökön délelben repülőgéppel visszatértek a fővárosba. A külügyminiszter fogadására a banaesai repülőtéren Groza Péter miniszterelnök vezetésével megjelent a kormány valamennyi tagja, továbbá a duna menti államok bukaresti követségeinek a képviselői.

A repülőtéren összegyűlt hatalmas tömeg virágcsokkal és óriási lelkesedéssel fogadta a hazatérő Pauker Anna külügyminisztert.

A prágai jugoszláv nagykövetség személyzete elítéli a Jugoszláviai Kommunista Párt vezetőinek az árulását

PRÁGA. (Rador.) — A France Presse jelenti: A csehszlovákiai jugoszláv nagykövetség személyzete levelet intézett a Jugoszláviai Kommunista Párt Központi Bizottságához, tiltakozva Tito marsall magatartása ellen.

A levél többek között ezeket mondja:

„Mjuttán megismertük a Jugoszláviai Kommunista Párt 5. kongresszusának az anyagát, rádöbbenünk arra, hogy Tito, Kardelj, Dzsilas és Rankovics, minden kijelentése ellenére, kitart a világ egységes demokráta arcvonalának a megbontására irányuló kísérletei mellett s megpróbálja eltéríteni a jugoszláv kommunistákat a proletár nemzetköziség útjáról.

Határozottan tiltakozunk e magatartás ellen, mely a marxizmus-leninizmus alapelveinek az elárulásához vezet.

Hűek maradunk az igazi proletár nemzetköziségnek a munkásosztály nagy vezetői, Marx, Engels, Lenin és Sztálin kifejezte elveihez.

Mi, a Jugoszláviai Kommunista Párt tagjai és a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság nagykövetségének a tisztviselői kijelentjük, hogy egészében egyetértünk a Tájékoztató Iroda határozatával és határozottan tiltakozunk a Jugoszláviai Kommunista Párt Központi Bizottsága által a Szovjetunió és a Kommunista (bolsevik) Párt, valamint a testvér Kommu-

nista Pártok és a népi demokráciák iránt tanúsított ellenséges politika ellen.

A levél befejezésül ezeket mondja:

„Felhívunk minden jugoszláviai kommunistát, hogy hagyja el a marxistaellenes utat, amelyre pártunk vezetői viszik őket, utasítsák vissza Tito, Kardelj, Dzsilas és Rankovics pálgári nacionalizmusát s csatlakozzanak hozzá az imperializmus elleni egységes szocialista arcvonal útján.

A PÁRISI JUGOSZLÁV KÖVETSÉGI ATTASÉ LEMONDÓ LEVELE

PÁRIS. — Anton Rupnik, a párisi jugoszláv követség attaséja a párisi jugoszláv nagykövetséghez intézett s most nyilvánosságra hozott lemondó levelében azonosítja magát a Tájékoztató Iroda határozatával s rámutat arra, hogy Tito és csoportja tudatosan bontotta meg az imperializmussal szemben szocialista egységarcvonalat, elárulva ezzel a dolgozók nemzetközi összefogásának az ügyét.

„Mint a hitleri megszállók elleni harc egyik résztvevője — írja levelében — hangsúlyozni kívánom, hogy Jugoszlávia felszabadítása népünk minden hősiessége ellenére sem sikerült volna a dicsőséges Vörös Hadsereg és a Szovjetunió Kommunista Pártjának vezetője, a szeretett Sztálin elvtárs segítségével nélkül.”

Általános sztrájkok a monarcho-fasiszta Görögországban

ATHÉN (Rador) — A TASS ügynökség jelenti: A postai és távírói munkásoknak az athéni kormánnyal való tárgyalások érdekében két hét előtt megszakadt sztrájkja augusztus 17-e óta folytatódik. A közlekedési munkások szakszervezetének a vezetősége bejelentette, hogy a sztrájkot az ország egész területén egyidejűleg kezdték meg.

Egy nappal előbb Athén katonai parancsnoka közölte, hogy sztrájk esetén mozgósítják a munkásokat s a sztrájkolókat katonai törvényszék elé állítják.

Az igazságügyi minisztérium tisztviselői szintén sztrájkolnak. A miniszter azzal az ígérettel igyekezett elhárítani a sztrájkot, hogy megtárgyalja a munkások kívánságait az amerikaiakkal, akik megtiltották a köztisztviselők fizetésének a növelését. A sztrájkvezetőség azonban azt válaszolta hogy a miniszternek elég ideje volt ilyen tárgyalásokra s mégis a tisztviselők egy kérése sem teljesült.

A katonai hatóságok rendeletére letartóztatták a közlekedési munkások szakszervezetének négy vezetői tagját s a sztrájkban való részvétel miatt „szökevényekként” katonai törvényszék elé állították őket. Patraszban a sztrájkbizottság minden tagját letartóztatták. Birakisz közlekedés-

ügyi miniszter további megtorlásokkal fenyegetőzik.

A „Kathimerini” című lap szerint Birakisz közlekedésügyi miniszter elrendelte a sztrájkban résztvevő tisztviselők összeírását, letartóztatásukat végezt. A közlekedési munkások szakszervezetének a végrehajtóbizottsága közleményben tiltakozott a letartóztatások ellen és ugyanakkor a sztrájk folytatását kérte. Egyidejűleg felhívással fordult a világ dolgozóihoz, tiltakozásukat kérve a szakszervezeti szabadság görögországi barbár elnyomása ellen.

Egyébként az athéni szállító munkások szintén sztrájkra készülnek.

EREDMÉNYTELEN MONARCHO-FASISZTA TÁMADÁSOK

SZABAD GÖRÖGORSZÁG (Rador) — A TASS ügynökség jelenti: A Szabad Görögország rádióhíradása szerint a Pindosz hegység északi részén a demokratikus hadsereg egységei visszaverték a 15. monarcho-fasiszta brigádok a kapszalai állásoknál indított minden támadását. A monarcho-fasiszták több mint 200 halottat és sebesültet veszítettek. A demokratikus hadsereg egységei a Kharosz hegységben hasonlóképpen visszaverték a monarcho-fasiszták 3. brigádjának a támadásait. Utóbbiak 28 halottat és 60 sebesültet veszítettek.

A kalambyhai szakaszon működő demokratikus erők elfoglalták Spartades és Riszoma falut. Középmacedóniában a demokratikus hadsereg váratlan támadással megsemmisítette a 112. monarcho-fasiszta zászlóalját.

Nagyarányu adócsökkentéseket tartalmaz az új módosító adótörvény

Felére csökkentették a falusi kereskedők minimális adóját

BUKAREST. — A hivatalos lap szerdai számában — mint megírtuk — megjelent a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának az egyenesadó törvény, jövedelemadó, valamint a bélyegtvény módosításáról szóló rendelettvény.

A rendelettvény módosítja az egyenesadó törvény 35. szakaszának 4. pontját olyanképpen, hogy az ipari és kereskedelmi vállalatok, amelyeknek legkisebb jövedelmét a 35. szakasz 1., 2. és 3. pontjai alapján nem lehet megállapítani, 15.000 lej minimális adót fizethetnek.

Az egyenesadó törvény 35. szakaszának 1. és 2. pontjaiban meghatározott vállalatok adója nem lehet kevesebb 40.000 lejnél, a 3. pontban említett vállalatok adója pedig nem lehet kevesebb 20.000 lejnél.

A falusi kereskedők jövedelmi alapját valamint a fenti szakaszokban előírt minimális adókat a felére csökkentik.

Egyetlen kereskedelmi, vagy iparvállalat sem fizethet kisebb összegű elementáris adót, mint a produktív tevékenység hiánya esetén fizetendő minimális adót. A pénzügyminisztérium rendeletei uton és a központi adóbizottság véleményezése alapján, bizonyos működésben lévő, vagy nem működő vállalatoknál, vagy egyes helységekből, eltörölheti a minimális adót, vagy leszállíthatja azt, a falvak kereskedői által fizetett összegre.

AZ ALKALMI JÖVEDELMEK MEGADÓZTATÁSA

Az egyenesadó törvény 48. szakasza 5. pontjának 1. és 2. bekezdését az alábbiak szerint módosították: 30 százalékos adót kell fizetni azok után az alkalmi jövedelmek után, amelyek alkalmi üzletek, különböző javak, értékek és jogok adásvételénél jutalékokból, balesetek utáni kártérítésként, valamint bármilyen más alkalmi jövedelemből származnak, kivéve a háztartási cikkek értéktöbbletét. Az olyan ingatlanok és ingó értékek értéktöbblete, amelyeket nem üzlekedés céljal vásároltak és ha az eladás a vételtől számított egy év után történik, nem esik ilyen megadóztatás alá.

A külföldről behozott ásványvizek után, literenként fizetett 5 lej fürdő-alap illetéket, valamint a behozott szén-sav tartalmú ásványvizek után fizetett 6 százalékos illetéket a rendelettvény megszünteti.

A rendelettvény értelmében, a

Törölt cégek adófizetése

A módosított törvény kimondja, hogy az ipari központok mentesek az állami megyei és községi adók alól.

A rendelettvény a cégtörléssel kapcsolatban kimondja, hogy a 250—1947. számú törvény 12. szakasz 4. bekezdésének rendelkezéseitől eltérően, egyéni céget a cég hivatal könyveiből törölni lehet, amennyiben a kérelmező bemutatja az adóhátralékokat megállapító és a pénzügyigazgatóság által kiállított bizonyítványokat. Az adóhátralékokat megállapító bizonyítványt az a pénzügyigazgatóság adja ki, ahol a kérelmező kereskedelmi tevékenységét folytatja, vagy amelyik ennek lakhelye szerint illetékes.

Az államosított vállalatok adóügyi helyzete

A rendelettvény a továbbiakban kimondja azt, hogy a magántulajdonban lévő, vagy államosított vállalatok az újított különböző beruházási hitelek mentesek a bélyegtvény 14. szakaszának 8. pontjában előírt százalékos bélyegilleték alól.

Ugyancsak bélyegmentesek azok az ügyletek is, amelyeket államosított községi, vagy megyei vállalatok abból az alkalomból kötnek, hogy nyersanyagokat, félézős gyártmányokat, szerszámokat és gépeket adnak át egymásnak. A bélyegmentesség azonban csak abban az esetben érvényes, ha azok megvételénél kiegyenlítették az adókat és illetékeket és az átadás az illetékes minisztérium, vagy az ipari központok utasítása alapján történik.

A rendelettvény értelmében, minden illetéktől, adótól és bélyegtől mentesek azok a termékek, árucikkek és ingó értékek, amelyeket felosztott, vagy felszámolás alatt lévő állami megyei s községi kereskedelmi és iparvállalatoknak adnak át más hasonló kereskedelmi és iparvállalatoknak,

látványossági adót az eddigi 20, 25 és 30 százalékról 5 százalékra csökkentették, ami azt jelenti, hogy a mozi, színház és egyéb látványossági előadásokra szóló jegyek olcsóbbak lesznek.

A módosított rendelettvény egyik szakasza értelmében a buza és a rozs eladások után kiállított számlákra az eddigi 14 százalék helyett a jövőben csak 6 százalékos számlabélyeget kell leróni.

A rendelettvény módosította a bélyegtvény 46. szakaszát, amelynek első pontjához hozzáfűzték azt az új rendelkezést, melynek értelmében azokat, akik a törvényes határidőn belül nem egyenlítik ki a 14. szakasz 13. pontjában, a közfogyasztási helyekre előírt százalékos minimális adót, a törvényes késedelmi kamatok mellett még a be nem fizetett adók összegével egyenlő pénzbírsággal is megbüntetik.

Az illetékes minisztériumok, vagy az ipari központok rendelkezési alapján, a felosztott vállalatoknak saját termékei után le kell róni a fogyasztási, a forgalmi és lényüzeési adót, valamint a százalékos bélyegilletéket akkor, amikor az ugyanolyan fajtaú vállalat az átvétel után, ezeket a cikkeket forgalomba hozza.

A módosító törvényrendelet értelmében a felosztott iparvállalatok tiszta cselekvő vagyona a felszámolás után az állam tulajdonába megy át, és azt az állami költségvetés javára írják.

A módosító törvény felhatalmazza tovább a pénzügyminisztériumot, hogy saját belátása szerint elengedje, vagy csökkentse az egyenes és közvetett adók késedelmes fizetése esetén felszámított késedelmi kamatokat és büntetéseket, kivéve az egyenesadó törvény 194. szakaszában előírt emeléseket, amelyek 50 százaléknál nagyobb mértékben nem csökkenthetők.

Egyre erősebb az infláció és a gazdasági zürzavar Nyugateurópában

LACE-SUCCESS. (Rador.) — Egy, hogy az Egyesült Államok a Marshall-dollárok teljes visszafizetése, tehát 30 éven keresztül, ellenőrző rendszabályokat” gyakorol a francia gazdasági élet felett.

A jelentés szerint Anglia 1948. év első negyedében 15 százalékkal kevesebbet exportált, mint a múlt év megfelelő időszakában. Az angol gazdasági mérleg hiánya 160.000.000 dollárral növekedett. Ugyanakkor az Egyesült Államok külkereskedelméből eredő haszna 509.000.000 dollárra emelkedett.

AZ USA 30 ÉVIG AKARJA ELLENŐRIZNI FRANCIAORSZÁG GAZDASÁGI ÉLETÉT

PÁRIS. (Rador.) — A Telepress jelenti: A „Marshall-terv” igazgató-ságának a képviselői kijelentették, hogy Franciaország 30 éven belül fizeti vissza a jelen keretében neki jutott dollárkölesonókat. A visszafizetés 1956-ban kezdődik és 1986-ban ér véget. Hozzáadték: „természetesen”, megfigyelésükben is készülnek.

AZ AMERIKAI TRÖSZTÖK TÁRHÓDÍTÁSAI ANGLIÁBAN

LONDON. (Rador.) — A Telepress ügynökség jelenti: Több amerikai tröszt közölte, hogy az angol gazdasági minisztérium hozzájárulásával gyárakat létesít Nagybritanniában. A Rockefeller érdekeltségű newyerseyi „Standard Oil” tröszt az első a hat amerikai tröszt között, amely Angliában üzemetek akar állítani.

AZ AMERIKAI TANULMÁNYOZZÁK AZ ÉSZAKI ORSZÁGOK IPARÁT

KOPPENHÁGA. (Rador.) — A TASS-ügynökség jelenti: A „Berlinske Tidende” című lap hírt ad arról, hogy Dániába közeléből amerikai nagyiparosok csoportja érkezik dán ipari üzemek tevékenységének a „tanulmányozására” végett. Az amerikaiak Norvégia, Hollandia és más országok

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekk szám: 40.625.

KOLOZS MEGYE TERÜLETÉN a mai napig 1116 vasúti kocsi buzáat, 76 rozst, 122 árpát, 32 vasúti kocsi zabot csépeltek el. Beszolgáltattak 232 vasúti kocsi búzát, 11 rozst, 17 árpát és 5 vasúti kocsi zabot.

EGY HADIOZVEGY ROMBÁDULT HÁZAT 12 napi önkéntes munkával építette ujja Szilágyosmlyó ifjusága. A ház újjáépítéséhez szükséges épület anyagokat is az ifjuság gyűjtötte össze.

A DOHÁNYÁRUDÁK IS ÁRUSITANAK POSTABÉLYEGEKET és postai értékcsikket. A postavezérgazgatóság minden egyes árudának 5000 lejes áruhitelt bocsájt rendelkezésére, amelyet havonta öt részletben számolnak el. Ezzel a rendelkezéssel lehetővé teszi, hogy a nagyközönség postán kívül — jövedék-árudákban — megvásárolhassa szükségleteit.

FINOMITOTT ÉTOLAJAT árusítanak a fővárosban az állami üzletben. Az étolajat tökmagból készítették és eddig 60 ezer litert osztottak ki. Szó van arról, hogy a napokban nagyobb vidéki városokban működő állami üzletben is megkezdik a tökmagból készített étolaj árusítását.

AZ ARADI TÓTH ÁRPÁD NEPI KOLLEGIUM diákjai Nagylak községben táboroznak. Itt új tanítási módszert szellemében töltik az időt. A táborozás célja kiválasztani a diákok közül a letehetségebbeket. Ennek érdekében munkaversenyek, oktatóórák, előadások követik egymást. A tíznapos táborozás alatt a növendékek tanulnak, sportolnak és szórakoznak. A kollegisták táborozását a MNSz helyi szervezete rendezte.

CSEPLŐGÉPEK ERKEZTEK az országba Csehszlovákiából. Az érvényben levő kereskedelmi egyezmény értelmében 40 darab cseplőgépet szállító „Baki” nevű gőzös a napokban érkezett a giurgiui kikötőbe, amely a cseplőgépeken kívül más gazdasági felszerelést is hozott.

MUNKAKÖZBEN ERTE A HALÁL Elges Erik, a Metalurgia Szövetkezet elárúsítóját. Csütörtökön reggel fél tíz órakor hirtelen rosszul lett és összeesett. A megérkező orvos már csak a beállott halált állapította meg, segíteni nem lehetett.

Augusztus 31-ig váltható ki a cukor

KOLOZSVÁR. — A városi közel látási hivatal felhívja a város dolgozóinak figyelmét arra, hogy a július-szeptember havi cukorfejladagok kiváltásának utolsó határideje augusztus 31-e, ugyancsak ez az utolsó kiváltási határidő a befőzési cukorfejladag kiváltásának is.

FEGYVERES RABLÓTÁMADÁST követtek el a napokban az Orsova és Karánsebes között közlekedő társasgépkecsai utasai ellen. Az utasok mellett levő kukoricából több tagu banda tagjai fegyverkövéseket adtak le a társasgépkecsira, hogy megállásra kényszerítsék. A társasgépkecsai azonban fokozott sebességgel továbbrobbogott, de a rablók az egyik utast eltalálták, akit a karánsebesi kórházba kellett szállítani. A csendőrség nyomoz.

NEPI ATHENAEUMOT építenek Brassóban. A napokban kezdettek hozzá a korszerű igényeknek megfelelő Athenaeum építéséhez, amely a város legelső kulturintézménye lesz.

VILLAMOSITJÁK BULGÁRIA FALVAIT. Bulgáriában április 1 és augusztus 1 között villamosítási munkálatokat végeztek a különböző falvakban. A munkálatok során 50 kilométer magasfeszültségű vezeték és 13 transzformátort szereltek fel.

MEZŐGAZDASÁGI FŐGIMNÁZIUM létesül Csikszereében. Az iskola végzettségi „gazdasági intéző” címet nyernek, azonnal állásba kerülnek és katonai szolgálati idő kedvezményben részesülnek. Az iskolát öt év alatt lehet elvégezni. A tanulók létszáma osztályonként ötven.

KÖZEL 60 SZÁZALEKKAL TÖBBET TERMELT a marosszentkirályi szeszgyár az elmúlt hónap folyamán, mint az előzőben. A többtermelés az államosítás után az új munkásigazgató és a dolgozók közösen erőfeszítése nyomán vált lehetségessé.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS NÉPÓPERA IGAZGATÓSÁGA értesíti a baletti összes tagjait, hogy a próbák 1948 szeptember 1-én, szerdán reggel 9 órakor megkezdődnek. A pontos megjelenés kivétel nélkül mindenkire nézve kötelező.

TITOKBAN AKARTA KICSÉPELNI gabonáját Filip Anton 15 hektáros biharmegyei nagygazda. A község szegénygazdái értesítették a hatóságokat a visszaéléseiről és így Filip Anton letartóztatták. Ugyancsak leleplezték Cordea Ioan tulka cseplőgépész, aki titokban az első osztályú búzát egyik nagygazda ismerősének kicserélte gyengébb minőségűvel. Letartóztatták.

Tüzet okozott egy eldobott égő cigaretta

KOLOZSVÁR. — Csütörtökön reggel fél 8 órakor füstre lettek figyelmesek a Kövespad-utca 47. szám alatti lakók. A füst Cioc Samuila lakásának albrétebe kiadott szobájából terjedt ki. A tüzet még elterjedése előtt sikerült eloltani. A szobában levő holmi között több darab tűz következtében megrongálódott. A helyszíni vizsgálat megállapítása szerint egy véletlenül elejtett égő cigaretta okozta a tüzet.

Bőrrel feketézett a borvadászati malmos

SZATMÁR. — Több timár ellen jegyzőkönyvet vettek fel a hatóságok, mert azok az érvényben levő rendelkezéseket kijátszva, titokban készítették ki a bőrt és feketén, busás haszonnal hozták forgalomba. A népbíróság most tárgyalta Pap Endre és Szabó Sándor timárok ügyét, akiket súlyos pénzbírságra ítélték.

Ugyancsak hasonló ügyből kifolyólag indult eljárás Costan Vasile borvadászati malomtulajdonos ellen, akinek lakásán nagymennyiségű kikészített bőrt találtak. A bőrt feketéző malmost letartóztatták és átadták a népbíróságnak.

Pandrea újabb rekordjavításra készül a 800 és 1500 méteren

KOLOZSVÁR. — Augusztus hó 28 és 29-én Kolozsváron tartják meg az országos atlétikai bajnokságok küzdelmeit. A bajnokságok előtt egy héttel, augusztus 21-22-én az egyetemi stadionban táborozó válogatott atléták részére a Szövetség rekordjavító versenyt irt ki, melyen az ország legjobb női és férfi atlétái indulnak.

Szombaton a következő versenyszámokat bonyolítják le: Fél 5 órakor 110 m. gátfutás, rudugrás, 80 m. női gátfutás, női és férfi sulydobás, 800 m. női síkfutás, férfi gerelyvetés, női távolugrás, 400 m. férfi síkfutás, 1500 m. síkfutás, férfi hármasugrás, 4x100 m. női és férfi váltófutás.

Vasárnap délután 4 órakor: Kalapácsvetés, 400 m. gátfutás, 100 m. női és férfi síkfutás, 3000 m. akadályverseny, női és férfi magasugrás, női és férfi diszkoszdobás, 400 m. női síkfutás, 800 m. férfi síkfutás, női gerelyvetés, 4x100 m. női és férfi váltófutás.

A kétnapos versenyben a legnagyobb érdeklődést a 800 és 1500 mé-

teres síkfutás előzi meg, melyen Pandrea Emil, a brassói UAB kitérő középtávú futója rekordjavításra készül. Pandrea az elmúlt vasárnap könnyedén javította meg a 3600 méteres síkfutás országos rekordját 8 p. 50.8 másodpercre és ha jobban beosztotta volna idejét, ugy 8 p. 40 mp. alatt futotta volna végig a távot. Pandrea olyan kitérő iramban futotta végig az egyes köröket, hogy a hajrában az utolsó 200 méteres ideje 30 másodperc volt.

200 uszó részvételével

Ma kezdődnek meg Bukarestben az országos uszóbajnokságok küzdelmei

BUKAREST. — Az obori strandon péntek délután kezdődnek meg az országos uszóbajnokságok küzdelmei, 200 uszó részvételével. A háromnapos bajnokságon a temesvári ILSA, a nagyváradi ICO Szabadság, a nagybányai Phoenix, a marosvásárhelyi RATA, Kolozsvárról a Vasas, U, BEAC, Dermata, UAC és a CFR, Medgyesről a Progresul, Szebenből az Avantul, Resicáról pedig a Metalochimic versenyzői indulnak a legjobb fővárosi versenyzőkön kívül.

Moina, Sötér és Raica szombaton és vasárnap Brünben szerepel

PRÁGA. — A nemzetközi atlétikai versenyek második napján a román versenyzők csak fél sikerrel szerepeltek. Diszkoszdobásban a csehszlovák Fuchs lett az első 46 m. 96 cm-es dobásával. 2. Gordien 46.64

m. 3. Felton 46.26 m. 4. Raica 43.75 méter. Magasugrásban: 1. Stanics 204 cm. 2. Me Grive 190 cm. 3. Simmons 185 cm. 4. Donko és Sötér 180 cm. Az 5000 méteres síkfutást Zatopek nyerte 14 p. 21 mp.-es idővel. Moina,

aki az első versenynapon lerándult, 10 napig kénytelen pihenni. A román versenyzőket meghívták szombat—vasárnapra Brünbe, ahol a Zidenice rendez nagy nemzetközi atlétikai versenyt.

Változás a játékvezető küldésben

A vasárnapi mérkőzések határjelzői

KOLOZSVÁR. — A központi Játékvezető Testület több változást hozott az elmúlt héten történt játékvezető küldésben. Nagyváradon a Szabadság—Rata NB I-es mérkőzést Bruckner helyett Sipos István kolozsvári bíró vezeti. Nagybányán a Sportul Muncitorese—CFR Nagyvárad mérkőzés játékvezetője Bogdan Andrei lett Teuta helyett. Turun-Severinben a CFR—Solvay mérkőzést Paunescu helyett a temesvári Rosenblum vezeti.

Az NB I. első fordulójában három mérkőzés lett kitérve Bukarestbe. Ebből a CFR Bukarest—Hadserg mérkőzést szombat délután fél 6 órakor játsszák le a Venus pályáján. Vasárnap délután fél 4 órakor ugyancsak a Venus pályáján a Metalochimic a temesvári CFR ellen, majd fél 6 órakor a Dinamo együttese a petrosényi Jiul ellen játszik az első bajnoki fordulóban.

A Dermata és a Victoria Szövetkezet sportolói Nagybányán

NAGYBÁNYA. — A Sportul Muncitorese vasárnap este villanyfényes sportünnepélyt rendez, melyre a legjobb szatmári sportolókon kívül meghívta a kolozsvári Dermata és Victoria Szövetkezet női és férfi kosárlabda csapatát, továbbá a bór-

gyáriak legjobb tornászait, ökölvívóit és birkózóit. A kolozsváriak örömmel fogadták a nagybányaiak meghívását és a legjobb összeállításban utaznak szombaton Nagybányára.

Fél 4 órakor Dermata—CAMT NB II-ös mérkőzés, vezeti Schönbrun (Nagyvárad). Határjelzők: Czaga és Moldován.

Negyed 6 órakor Universitatea—ITA, vezeti Popescu (Bukarest). Határjelzők: Puscariu és Gáll.

A kolozsvári csapatok csak a pénteki edzés után állítják össze azt az együttest, amely az első bajnoki fordulóban szerepelni fog. Valószínű, hogy az egyetemi csapat csatársorában helyet kap Copil, a Sodrony-IPAR volt kitérő játékosa, míg a védelemben Padureanu, a Dermata volt hétvédje.

SPORTHIRADÓ

A kolozsvári Textil Szakszervezet vezetősége felhívja mindazon ökölvívókat, akik eddig polgári csapatban játszottak, hogy augusztus 21-én, szombaton este 8 órakor jelenjenek meg a Textil Tekecsapat értekezletén a Fecske-utcai Jagy Ferenc-féle pályán.

A MAGANTISZTVISELŐK ÉS KERESKEDELMI ALKALMAZOTTAK szakszervezetének torna szakosztálya (KKASE) szombaton, augusztus 21-én délután 3 órai kezdettel nagyszabású női és férfi házi versenyt rendez az unitárius fiúiskola ujonnan felszerelt tornatermében, amelyre a múlt szombati kiadott jegyek érvényesek.

BULGÁRIA — CSEHSZLOVÁKIA Balkán-kupa labdarugómérkőzés lesz augusztus 29-én Szófiában. A mérkőzést Stejan Pianu román bíró vezeti. Ugyanezen a napon Varsóban a Lengyel—Magyar Balkán-kupa

mérkőzést a csehszlovák Vleek vezeti.

AMSTERDAMBAN ma kezdődnek meg a kerékpár világbajnokságok küzdelmei. Szombaton a 220. vasárnap a 270 kilométeres távot futják le. A kerékpár világbajnokságok küzdelmei augusztus 29-én fejeződnek be.

Vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődik az Olimpia torna-versenye

KOLOZSVÁR. — Az Olimpia ifjúsági sportegyesület nem szombat délután, hanem vasárnap délelőtt 9 és este 7 órakor rendezi meg a temesvári CAMT elleni tornaversenyt a Barilla-gimnázium tornatermében.

Ugyancsak rekordjavításra készülnek a női versenyzők is. Ernst Lujza a 100 és 200 méteres síkfutásban, továbbá a távolugrásban. A nagyváradi Lassel Margit a 80 méteres gátfutásban, Pusch Irina a sulydobásban, Medrea Iona pedig a diszkoszdobásban készül rekordot javítani.

Az országos és Balkán-bajnokságokra készülő legjobb román női és férfi versenyzők nagy lelkesedéssel készülnek a szombat—vasárnapi rekordjavító versenyre.

Új játékosok a tordai és dési CFR-ben

BUKAREST. — A Labdarugó Szövetség tegnap esti ülésén a tordai CFR csapatához a következő játékosokat igazolta le: Constantinescu és Nemes (Solvai), Blényesi (Fraternitas), Anghelescu (Porcellángyár), Istrate (Sticla), Pálfi (Sonametan), Urcan (CFR Székelykocsárd).

A dési CFR csapatához az Universitateából Husa Victor, a dési Progresulból Radovici, Szervácziusz, Munteanu és Kiss Mihályt igazolták.

TEHETSÉGGUTATÓ USZÓ-VERSENY LESZ VASÁRNAP AZ OSP RENDEZÉSÉBEN

KOLOZSVÁR. Vasárnap délelőtt 10 és délután fél 3 órakor a kolozsvári Népsport Szervezet tehetségkutató uszóversenyt rendez a városi strandfürdőben.

100 m. ifjusági gyors, 100 m. mell, 100 m. hát, 50 m. gyermek hát, 50 m. mell, 50 m. gyors, 50 m. leány gyors, 50 m. leány hát, 50 m. leány mellúszás és 3x50 m. fiu vegyes váltó. Az uszóverseny befejeztével ifjusági vízilabdamezőmérkőzés lesz. A versenyre eddig a Vasas, Dermata, CFR, Olimpia, BEAC és az UAC jelölték ki azokat az uszókat, akik a vasárnapi versenyen résztvesznek. A versenyre a helyszínen lehet benevezni.

SAKK

A sakk-kerület felhívja városunk hölgy-sakkosait, haladókat és kezdőket egyaránt, hogy sürgősen jelentkezzenek a Ruházati Szakszervezet Főter 28. sz. alatti egyesületi sakk körének helyiségében, ahol amatőr hölgy-sakkotatást is vezetnek be.

Jelentkezés mindennap d. u. 4 órától 10 óráig Dóna János titkárnál ugyanott.

A kolozsvári férfi egyéni elődöntő sakkversenyben résztvevőket hangsúlyozottan kérjük a rendezési napok tartására (kedd, szerda, péntek és vasárnap d. e.) nehogy a verseny menetében fennakadás történjen. A félbenmaradt játszmák a többi napokon feltétlenül befejeződnek.

Arató Gyula

a sakk-kerület sajtófelelőse

Az egész országban befejeződött az aratás

54 megyében folyik a cséplés

BUKAREST — A földművelésügyi minisztérium az augusztus 9—15-e közötti időszak mezőgazdasági helyzetéről jelentést adott ki.

A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint, az elmúlt héten az ország több helyén megfelelő mennyiségű csapadék esett. Szatmár és Bihar megyékben a csapadék meghaladta az 50 millimétert. Átlagban az ország területén az elmúlt héten 56,9 milliméternyi csapadék esett. Ha összehasonlítjuk ezt a csapadékmennyiséget az 1921—1940 évek ezen időszakának átlag csapadékmennyiségével, megállapíthatjuk, hogy ebben az évben és ebben az időszakban 51,9 milliméterrel több csapadék esett.

A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági helyzetjelentése szerint az egész ország területén zavarlatlanul folynak a mezőgazdasági munkálatok.

A kalászos növények learatása országos viszonylatban befejezettnek tekinthető. Az országnak csak egyes helyein, kisebb vetésterületek várnak még aratásra amelyeket később szántottak fel és vetettek be.

Augusztus 15-ig országos viszonylatban 54 megyében fejezték be a buza cséplési munkálatait. Nem kezdték még meg a cséplést Campulung, Csik, Naszód és Udvarhely megyékben.

Eddig az országban összesen 1.272.000 hektár terület termését cséplétek ki.

Az elmúlt héten 61.008 hektár területen végeztek nyári szántás és így a jelszántott összterület 530.383 hektárt tesz ki.

A vetett takarmány és a réti fű kaszálása országsszerte folyamatban van.

Módosították

a polgári perrendtartást

BUKAREST — A hivatalos lap szerdai száma a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának a polgári perrendtartás 92. szakaszának módosításáról szóló rendeletét közli. A rendelet törvény az idéző végzések kikötésére vonatkozólag az eddig hatályban lévő rendelkezésektől eltérően, új intézkedéseket tartalmaz.

A rendelet törvény értelmében az idézőt a kézbesítő személyesen kell átvennie a kézbesítő és saját kezűleg kell aláírnia az átvételi elismervényt. Irástudatlan az átvételi elismervényre kézzel alkalmazzák. Abban az esetben, ha a megidézett nem akarja átvenni az idézőt, vagy ha át is veszi, nem akarja, vagy nem tudja aláírni az átvételi elismervényt, a kézbesítő nála hagyja az idézőt — és az átvétel megtagadásáról jegyzőkönyvet vesz fel. Ha a megidézett nem tartózkodik lakásán, az idézőt valamelyik családtag, vagy vele együtt lakó személy átvételi elismervény ellenében átvéheti, amiről a kézbesítő jegyzőkönyvet köteles felvenni. Abban az esetben, ha a fenti személyek nem akarnak átvenni az idézőt, nem akarják, vagy nem tudják az átvételi elismervényt aláírni, a kézbesítő az illető lakásán hagyja az idézőt és az esetről jegyzőkönyvet vesz fel.

A rendelet törvény részletesen ismerteti a kézbesítés többi módjait és fontos szabályokat állapít meg a városi és falusi kézbesítés szabályaira vonatkozólag.

A nagyfontosságú törvényrendelet rendelkezéseire még visszatérünk.

Cséplési visszaélés miatt letartóztatták a berini cséplési bizottság három tagját

6963 kiló gabonával károsították meg az államo-

TEMESVÁR — A megyei gabonabegyűjtési bizottság elrendelte a Berini községi bíró, Goia Stefan, Craianu Valeriu cséplési megbízottak és Ungur Alexandru cséplőgéptulajdonosnak a letartóztatását, mert nem jegyezték be a cséplési naplóban a gabonamennyiséget. A letartóztatot-

tak 6963 kiló búzával károsították meg az államo-

A bűnös gazdák közül az első ketőn fogatották a letartóztatási parancsot, a cséplőgéptulajdonos azonban megszökött és országos körözést adott ki ellene.

Többezer vagonnal emelik az ország jövő évi gabonatermését

BUKAREST — A kormány széleskörű intézkedéseket léptet életbe a mezőgazdasági termelés minőségének feljavítására, amelyeknek keretén belül elhatározták, hogy az őszi búzavetésre előirányzott 2 millió 700 ezer hektár területet csak különlegesen kezelt és válogatott maggal vetik be. A vetőmagok kiválasztására igénybeveszik az összes rendelkezésre álló mezőgazdasági gépeket, szelektórokat stb.

A községi tanácsokat utasították, hogy minden községben buzavetőmag kiválasztó és kezelő központot szervezzenek. Ugyanakkor intézkedés történt arra is, hogy a meglévő magvak egy részét nemcsak magvakra cseréljék át. A nemcsak magvakat az állami mintagazdaságokon és az ország többi jöminőségű buzatermő vidékein kutadják fel a mezőgazdasági szakértők. Az így felkutatott fajmagvakat az állami

gabonabegyűjtő társaság, a Romcereal szedi össze, egyes helyeken pedig időleges megőrzés végett a termelőnél hagyják azokat.

A fajmagvakat főleg a mintagazdaságok mellett elterülő birtokok tulajdonosainak osztják ki, hogy ezeket a területeket lehetőleg egységesen vessék be fajmaggal. A fajmagvakat csetenként cserébe vagy pedig fizetés ellenében osztják szét a gazdáknak. A községi tanácsok kötelesek idejében kimutatást készíteni azokról, akik jogosultak ilyen fajmagvak igénylésére.

A földművelésügyi kormányzatnak ezzel a tervével a gabonatermést évente több ezer vagonnal lehet emelni, ami lényegesen hozzájárul majd a falusi és városi kétértelmű és szellemi dolgozók élet-színvonalának emeléséhez.

Élbrigáddá nyilvánították a szálva-vísi munkatelepen a háromszéki alak brigrádját

SEPSISZENTGYÖRGY — A háromszéki élbrigrád kitűnően megállotta helyét a szálva-vísi országos munkatelepen. Bármilyen nehéz feladatot kaptak a háromszéki ifjak, minden alkalommal ellátták azt a kitűnő munkatelményt rendszerint tulthaltatták. Az utóbbi héten 356 századékbán teljesítették a normát.

Nyolc ifjút tüntettek ki a munkában, akik különös megismeretlenségben részesültek a táborparancsnokság részéről. A háromszéki munkacsoportot teljesítményük elismerésül élbrigráddá léptették elő.

EMGE gazdasági tanácsadó

Cukorrépa vetéseink gondozása és ápolása

Normális időjárás mellett június 20—30-a között már minden munkáját bevégeztük, de az idei tavaszi rendellenes időjárás miatt a második vetésük egyezési munkálata elkésztett, így a második és harmadik kapálása is kitolódik 3—4 héttel.

A természet a késedelmet pótolhatja, ha mi is kellő időben kelő tudással elvégezzük a munkálatokat. Ha a répa annyira elopte a földet, hogy a sorok tökéletesen zárnak, csak a későbbi ápolásra és talajmunkára legyen gondunk.

Kisérjük figyelemmel répatetésünket és ha a levélzetten fereg, vagy gombabetegség fellépését észreveszünk, kiváltéppen a cerszospora betegségre legyünk figyelemmel, azonnal permetezzünk. A cerszosporát arról ismerjük fel, hogy a répa levelein apró barna pettyek keletkeznek. Ez ellen egyszázalékos bordói lével permetezzünk. Répa és labodabogár ellen egyszázalékos arzénos permetezéssel védekezünk. Ha nem legyekszünk a betegséget leküzdeni és fel-leptét tétlenül nézzük, mindkét kár

olyan nagymérvű lehet, hogy a termés felére is lecsökkenhet. Az új levélhajtás már nem tudna kelleő árnyékot biztosítani és az esetleges száraz idő beálltával nemcsak fejlődésben, hanem cukorban is szegényebb lenne. Csak dus-levéletű repától várhatunk nagy termést.

A répa leveleinek részleges leszadése főként a takarmányrépánál kár-gazdák körében szokásos eljárás, de a cukorrépánál különösen hátrányos, mert abban képződik a cukor és a répa levélzetének csökkentésével a cukorképzést is lerontják.

Augusztus első felében, ha a talaj olyan állapotba kerül, hogy a levélzetben nem teszünk kárt, ne sajnáljunk még egy kapálást, mert ezáltal a termés nagyban növeljük és egyáltalán gyomtalantunk is. Ahány kapálás, annyi eső, így saját magunk szabályozhatjuk a talaj nedvességét. Emberi számítás szerint a hosszantartó esőzésre hozantartó szárazság következik, éppen ezért készülnünk fel minden eshetőségre.

CsOMÓS JÁNOS

Szilágysági jelentés a stabilizáció első évfordulóján

Az ipari termelés emeléséért, a gabonabegyűjtés sikeréért folyó erőfeszítések közben ért el az ország a stabilizáció egyéves évfordulójához. Az évfordulóra Luca László pénzügyminiszter nagy cikket írt a Román Munkás Párt központi napilapjában, a Scanteia-ban. Reális mérlege ez a cikk mindannak, amit a RMP vezetésével népeink ebben az országban megvalósítottak ez alatt az év alatt, egyben azonban a még előttünk álló tennivalókat is körvonalazza.

A pénz értékének megőrzéséért, a stabilizáció sikeréért folytatott harcából Szilágyság dolgozó népe is kivette részét. Nem kétséges, hogy a szilágysági dolgozók eléget fognak tenni azoknak a követelményeknek is, amelyek a jövő és az egész dolgozó nép életszínvonalának felemelése támaszt minden dolgozóval és így az itteni dolgozókkal szemben is.

SZILÁGYSÁG MEZŐGAZDASÁGI VIDÉK,

még hozzá elmaradott mezőgazdasági vidék, amelynek még élelmiszeripara is csak igen kicsi. Szilágyságban komolyabb élelmiszeripari üzem csupán kettő van: az érmihályfalvi Arovit és a nagykarolyi Ardealul. Malomiparunk jelentéktelen, a szeszgyárak a szárazság éveiben alig-alig dolgoztak, vagy teljesen állottak. Néhány téglagyárunk és néhány, ma még kezdetleges eszközökkel dolgozó bányának adott csupán megyei viszonylatban jelentősebb termelést. Ehhez mérten, Szilágyság népe az infláció alatt az ipari termékek terén még jobban ki volt szolgáltatva a spekulánsok sötét hadának, mint az iparosított vidékek. „A pénzügyi reform — írja Luca László előbb említett cikkében — a spekulánsok letörésére, a városi és falusi dolgozók javára s az osztályharc kiéleződésének feltételei között valósult meg. És valóban! A stabilizáció vasseprűvel seprert végig a spekulánsok hadán. Sikertült olyan csapásokat mérni rájuk, amelyek igen alkalmasak voltak ahhoz, hogy a dolgozó nép kárára folytatott már-már „intőzményessé“ vált spekulációnak örökre véget vessen. A pénzügyi reform állandósult árakat hozott, sőt májusban jelentékeny áresések is voltak az ipari cikkekben minden téren.

A KÜLÖNBÖZŐ IPARCIKKEKET ARUSÍTÓ ÜZLETEK

és szövetkezetekben Szilágyságban a rendelkezésünkre álló adatok szerint 1947 november 1-től 1948 március 31-ig nem kevesebb, mint

1 milliárd 433 millió 775 ezer 803 lej értékű áru került forgalomba hivatalos áron. Eközben a feketézés „intőzményét“ letörték, a még megmaradó egyes spekulánsokat pedig sorra vetik börtönbe a nép érdekeire vigyázó hatóságok. Igen fontos tény az is, hogy 1948 folyamán 22 százalékkal több áru került forgalomba, mint 1947-ben Szilágyságban.

A stabilizáció nagy művét tető alá hozni nem lehetett volna anélkül a hatalmas erőfeszítés nélkül, amelyet a siker érdekében gazdasági és politikai téren a dolgozók a Román Munkás Párt vezetése alatt kifejtettek. Politikai téren kellett számolni Tatarescu bandájával, amely minden téren el akarta szabotálni a stabilizációt. Utón utfélen azt híresztelték a stabilizációval kapcsolatban, hogy „az operáció sikerült — a beteg meghalt“.

Ők a maguk részéről mindent el is követtek ennek érdekében. Tudjuk, hogy országosan hogyan szabotálta el Alexandrinai az adóbe-hajtást a kisemberek nyomorításával és a nagykapitalisták mentesítésével. A mi megyénkben a helyzet az, hogy 1947 szeptemberétől 1947 november 7-ig, amikor Luca László vette át pénzügyeink vezetését, feleannyi adó gyűlt be, mint Luca László miniszterségének első hónapjában. Decemberben pedig kétszerannyi adó folyt be, mint a stabilizáció első két hónapjában. Januárban már háromszor annyi adót szedtek be, mint az említett két hónapban és azóta is, az adóbe-hajtások normális mederben folynak. Csak éppen azokról kellett venni, akiknek van, akik hatalmas vagyonokat gyűjtöttek össze a nép kárán, egyszóval igazságossá kellett tenni az adózást. Ez következett be Luca László minisztersége alatt Szilágyságban éppennygy, mint a többi megyékben.

Igy értük el azt, hogy költségvetési felesleg mutatkozott, melyből 32 milliárdot az ország építésre fordítanak és olyan szociális intézkedéseket hajtanak végre, mint a termelésben kifáradt munkások nyaraltatása.

Természetesen, ilyen eredményeket a Szovjetunió segítségével nélkül elérni nem tudtunk volna.

MINDEZEK AZ ÉREDMÉNYEK

távrolról sem jelentik azt, hogy most már minden rendben van, hogy most már semmi tennivaló sincs. Mint ahogy említett cikkében Luca László is kifejti, az iparban még drága a termelés az elavult felszerelés miatt előálló csökkenések folytán a munkatelepi-terén.

„Mindaddig, amíg egy bukaresti munkás életfenntartási költségei több, mint kétszer, az élelmiszer-cikkek pedig több, mint négyszer akkora, mint 1938-ban, addig még az 1938-as életszínvonalat sem érhetjük el“ — írja Luca László.

Szilágyságban a mezőgazdasági termelés éppen olyan elmaradott, mint az ország legtöbb pontján. Nem tudtuk még olyan mértékben fejleszteni mezőgazdaságunkat, hogy az olcsó terményekkel segíthesse elő a városi és falusi dolgozók életszínvonalát. És itt ismét Luca László idézzük: „Országunk fejlődése nem tudja megbiztosítani mezőgazdaságunk teljes gépesítését. Dolgozó parasztágunk még nincs meggyőződve a kollektív gazdaságokba való tömörítés szükségességéről, amely a technika, a műtrágya, a nemesített magvak igénybevételével biztosíthatná a mezőgazdasági termelés növekedését.“

Mindez csak megerősíti azt a meggyőződést, hogy a falusi termelés szociálista támpontjává kell emeljük az állami gazdaságokat és minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy ezek minél többet és minél olcsóbban termeljenek. Szilágyságban összesen 1900 hektárnyi állami szántóföld van. Ezek azonban rem képeznek egybefüggő egészet, tehát tagosítani kell azokat, hogy minél észszerűbben, minél jobban legyenek kihasználhatók.

Ami a szarvasmarhákat illeti, számban megyénk elérte, sőt túl is haladta az 1938-as színvonalat. Ennél azonban sokkal rosszabbul állunk a sertések és a szarvasállatok terén. Az utolsó béke-év számadatait véve alapul, Szilágyságban lehetőség nyílik ahhoz, hogy tervszerű építkezések és gazdálkodás esetén évente legalább 20 ezer sertést hizlaljunk és legalább 2 millió darab tojást állítsunk elő export célra. anélkül, hogy ezt a megyei piacnak a legkevésbé is meg kellene éreznie. Sőt, emellett élő, vagy vágott szárnyas is exportálható lehetne. Ehhez azonban a tojáskeltető gépek seregét kell üzembe állítanunk és a legkorszerűbben felszerelt disznóhizlaldákat kell felépítenünk. Mindezt azonban könnyűszerrel, aránylag kis költségekkel tehetjük meg, és minden biztosított megvan ahhoz, hogy meg is forjtsunk tenni. Amilyen sikerrel zártuk a stabilizáció első évét, olyan lendülettel folytatólagos sorokozunk fel a következő esztendő megvalósítására.

Somlyai László

Román-Magyar tőkeletes gyors- és gépirónót

azonnali belépésre keres a Világosság szerkesztőségét.

Írásbéli ajánlatokat az eddigi működés megjelölésével a kiadóhivatalba kérünk.

Ez évben már a hetedik hidat avatták fel Marosvásárhelyen

MAROSVÁSÁRHELY — Ünnepek keretében augusztus 17-én avatták fel a Pánov-utcai új vasbeton hidat. A nagyszámú közönségen kívül megjelent az ünnepségen valamennyi demokratikus tömegszervezet, párt és intézmény képviselője.

A hetedik hid ez, amit ebben az

esztendőben Marosvásárhelyen 1,200.000 lejt használtak fel. A fennmaradó megtakarított összeggel a környező utcacseréleket javították ki.

Az ujjonnan felavatott marosvásárhelyi hid tanúbizonysága az országban folyó hatalmas újjáépítési folyamatnak.

Hol fizetik ki a feloldott inflációs lejbetéteket?

BUKAREST. — Az 1211-1948. számú minisztertanácsi napló — mint megírta — feloldotta az 1947. augusztus 14-e előtt elhelyezett inflációs takarékbetéteket, amelyeket tulajdonosaik a különböző pénzintézeteknél, akár névre, akár látra szóló betétkönyveikre helyezték el. A minisztertanácsi napló rendelkezéséből következik, hogy nyugta ellenében vagy folyószámlára elhelyezett inflációs lejbetéteket nem oldották fel a zár alól.

A zár alól feloldott és a fővárosi pénzintézeteknél, vagy vidéki hitelintézetek bukaresti fiókjainál elhelyezett inflációs lejbetéteket, a Csekk-pénztár folyósítja, a Csekknél (Casa de Economii si Ceruri Postale) és az Állami Letéti Pénztárnál (Casa de Depuneri si Consenmativni) elhelyezett betéteket ez a két intézet fizeti ki.

A vidéki pénzintézeteknél, vagy bukaresti hitelintézetek vidéki fiókjainál elhelyezett betéteket a Nemzeti

Bank ügynöksége fizeti ki. A kifizetést abban a megyében székeli ügynökségek végzik, amelyben a betétkönyveket kibocsátó pénzintézet székelye volt. A pénzintézetek és a Nemzeti Bank ügynökségei hivatalos utasítást kaptak a zár alól feloldott inflációs lejbetétek összeírására és kifizetési módjaira.

A kifizetéseket a pénzintézetek és a Nemzeti Bank ügynökségei eszközlik. A kifizetett betétösszegeket kamatoztatás végett újra el lehet helyezni a Nemzeti Bank ügynökségeinél, a Csekkpénztárnál és az Állami Letéti Pénztárnál.

Háztartási alkalmazottnak jelentkezett — utána kifosztotta a lakást

KOLOZSVÁR. — Fényes nappal fosztották ki Gampe Dejeriu vulkanizáló Vasvári-utca 16. sz. alatti lakását. Kedden délelőtt egy vidéki lány jelentkezett háztartási alkalmazottként. Aznap és éjszaka ott tartózkodott s szerdán délelőtt 10-11 óra között, mikor a lakásban nem tartózkodott senki, több holmit markához vett és utána eltűnt. Női, férfiruhát és fehérneműt, 10 méter

szövetet, órát, aktatáskát és 600 lejt vett magához. Eltávazása után a lakást nyitva hagyta. A károsult bejelentése szerint a lány almási illetőségűnek mondotta magát, ahonnan a volt kenyéradója szerdán kellett volna behozza a holmiját és iratait. A rendőrség a tettes kézrekerítésére a nyomozást megindította.

A nyugdíjak fizetésének sorrendje Kolozsvárt

KOLOZSVÁR. — Az augusztus 1. órára esedékes nyugdíjakat a kolozsvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya a következő sorrendben fizeti:

Augusztus 20-án délután 4-7 óra között az 1-300 számú nyugdíjkonnyvek tulajdonosai vehetik fel nyugdíjaikat.

Augusztus 21-én, szombaton délelőtt 8-12 óra között a 301-1600 sorszámú nyugdíjkonnyvecskék tulajdonosainak;

Augusztus 23-án, hétfőn délután 4-7 óra között az 1601-2400 sorszámú nyugdíjkonnyvecskék tulajdonosainak;

Augusztus 24-én, kedden délután 4-7 óráig a 2401-3200 sorszámú nyugdíjkonnyvecskék tulajdonosainak;

Augusztus 25-én, szerdán délután 4-7 óra között a 3201-4000 sorszámú nyugdíjkonnyvecskék tulajdonosainak és végül

Augusztus 26-án, csütörtökön délután 4-7 óra között a 4001-4800

sorszámú nyugdíjkonnyvecskék tulajdonosainak fizetik ki nyugdíjaikat, valamint azoknak, akik a fenti napokon elmulasztották nyugdíjukat felvenni.

A fenti napokon, délelőttönként, a nyugdíjasok felvehetik a 2500 lejt tűzifahitelt is.

A pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya közli a nyugdíjasokkal, hogy a nyugdíjkonnyvecskék felülvizsgálását kizárólag délelőttönként végzi. A

nyugdíjasok kötelesek a nyugdíjfizetésnél a fenti sorrendet feltétlenül betartani és csak személyesen jelentkezhetnek, vagy törvényes kérelmekkel rendelkező meghatalmazás alapján, igazolt meghatalmazottjuk veheti fel a nyugdíjat.

Azok a nyugdíjasok, akiknek nyugdíjrandóságát még nem számitották át, a nyugdíjfizetés alkalmával kötelesek régi nyugdíjkonnyvecskéjüket is magukkal hozni.

Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a téglagyárban

KOLOZSVÁR. — Az államcsillag téglagyárban halálos kimenetelű szerencsétlenség történt az elmúlt napon. Magyar Sándor 68 éves munkás, ki már tíz éve dolgozott ott, a földet hordó csillék kiürítését

végezte, mikor egy üres kocsi hátulról nekiment és súlyos sérüléseket okozott a felsőtestén. A sérülések következtében belső vérzés állt elő, ami rövid idő alatt halálát okozta.

A baleset megtörténte után azonnal orvos segítségben részesítették. de már nem sikerült az életnek megmenteni. Harminc perc múlva a szerencsétlenség után kiszenvedett.

A helyszíni vizsgálat alkalmával megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenségért a felelősség nem hárul senkire, mert egyrészt a véletlen műve, másrészt Magyar Sándor gondatlansága okozta.

Megelőzik a Kolorádo-bogár veszélyét Szatmár megyében

SZATMÁR — A Kolorádo-bogár elterjedésének felfedezésére az egész ország területén akciót indítottak. Ez a kártékony rovar ugyanis a burgonya levelét lerágva, felmérhetően károkat okozhat. Szatmár megyében a Mezőgazdasági Kamara irányításával a lakosság minden egyes járásban megvizsgálta a burgonyaföldeket. A megmozdulásban 2028 személy vett részt, akik 505 cso-

portban járták végig a mezőt. Összesen 26.145 burgonyával bevetett táblát vizsgáltak át 3798 hektáron. 252 hektár kiterjedésben 294 veteményes kertet is megvizsgáltak. Kolorádo-bogarat sehöl sem találtak. A Mezőgazdasági Kamara és az FMGE felhívta a megye lakosságát, hogy továbbra is tanulsanak óberséget a Kolorádo-bogárral szemben.

A KRATEYL cirkuszban

mindennap fél 9 órakor

1. Nagy Box-match (Paródia)
2. Lidya Krately kaukázusi akrobata lovaglása száguldó lovon és ezenkívül 18 attrakciós műsorszám
3. Prof. PÁLFFY JÓZSEF, kolozsvári lúdos bemutat iskola-lovaglást. Fellép augusztus 19-én és 22-én

Doktor ur!

Akar spórolni? Ugy a törölt lecskendőit javítsa direkt a készítőnél!!!

Boér

Dózsa György-u. 24-26. aifó 5

A DERMATA államosított vállalatnak szüksége van

2 gépészmérnökre és 2 gépész almérnökre

A fenti állásra pályázók a legelőszörben jelentkezzenek a Der mata Művek Személyzeti osztályánál (10 számú szoba)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Alláske resöknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jeligés hirdetéseknel 10 lej pótdij fizetendő. Házasság-levelezés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Ny iltér szavankint 12 lej.

ADAS-VÉTEL

TÖLTŐTOLLAKAT veszek és javítok. Papp töltőtollüzlet, főpostával szemben. 1730

MERCEDES Benz 4 hengeres generáljavított, 6 gumival eladó. Józsa Béla-utca 11. 2326

DINAMÓT keresünk egyenáramut, 400-500 ampére, 4 ellenállás berendezést, 3 ampére mérőt a 120-150 Amp., 4 voltmértért a 10 V. 1 Ampéremért a 10 amp. „Napochemia”, Telefon: 14-70. F.

MODERN, mely gyermekkoscsit megvételre keresek. Kossuth Lajos-utca 44. 2377

BUTORT, télikabátot, ruhát, függönyt, perzsákat magas árban veszek. Hirsch, Bolyai-utca 4. 1735

ELADÓ olcsón egy 3 és fél 4 m. valódi perzsaszőnyeg. Györgyfalvi-ut 51. 2367

ELADÓ 103/2-es varrógép, rövid zongora. Kötő-utca 4., varroda. 2428

PIANINO, „Hoffmann” kereszthúros, jó állapotban, eladó. Postakert-utca 6., ajtó 11. 2425

ELADÓ új, kombinált szekrény, rökamié, hálósobák, konyhák, íróasztalok. Petőfi-utca 50., emelet balra. 2400

600-AS Zündapp oldalkocsis motorkerékpár, kitűnő állapotban, eladó. Cim: Budai Nagy Antal-utca 145. Rapid iroda. 2437

ELADÓ jókarban levő, üzempépes, egydugattyús, 8 lóerős, Rieger-márkás favágógép. Szabadság-tér 22. 2433

EGY új állapotban levő, modern, nikkelezett gyermek sportkoscsi eladó. Cim: Hosszu-utca 31. Pollák. 2432

HASZNÁLT, sötét ebédlőszéket keresek megvételre. Páris-utca 61. 2457

KERÉKPÁRT, nőit, jókarban, vennék. Vasúti-utca, Széchenyi-tér 30. 2405

RÁDIÓ, Philips, 3+1, eladó. Csizsér, Augusztus 23 (Király)-utca 30. 2455

KOMBINÁLT gyermekkoscsit, új gumikkal, eladó. Amos Francu-utca 3. 2502

ÍRÓASZTAL, két keményfa pult, minden elfogadható árért, sürgősen eladó. Sztankovits, Szabadság-tér 22. 2501

ELADÓ egy sportkoscsit és két diófurniós ág. Budai Nagy Antal-utca 31. szám, földszint, ajtó 2. 2448

KOMBINÁLT szoba, diófurniós, finomkivitelű, sürgősen eladó. Petru Maior-utca 3. 2460

JÓKARBAN levő Singer varrógép megvételre keresek. Paul Erlich, Lengyel-szanatórium mellett. 2447

EGY teleháló eladó. Vasile Lupu-utca 61. szám. 2446

ELADÓ szőlőprés, porszívógép, villanyfűrógép, rokka. Györgyfalvi-ut 125. 2445

ELADÓ egy dió francia háló és hat gyapjumatrác. Vár-utca 7. 2442

ZOMÁNCOZOTT öntöttvas fürdőkád, gyűrűhinta, Schöberl-ágy, hirtakötél, porszívógép, eladó. Ion Ghica 24. Rákóczi-negyed. 2441

MEGVÉTELRE keresek két modern fotelt asztalkával. Ugyanott irodabutorok eladók. Cim a kiadóban. Gr. 2427

INGATLAN-LAKÁS

EGY szoba, konyha, komfortos öröklakást keresek, cserelakást adok. Cim a kiadóban. 2427

ELADÓ két házhely. Móríc Zsigmond-utca 100-102. (Volt Eucures!) 2412

HAZ eladó belvárosban 50.000 lejtért. Erdeklődni Malom-utca 1., kő-sárfonó. 2434

KÖZPONTI helyen teljes ellátást adnék egy-két diáknak, zongorahasználattal. Információk Széchenyi tér 30. Vaskereskedésben. 2405

LEHETŐLEG főberleti egy szobát keresek vízvezetékekkel. Dermata környéke kizárva. Molotov-utca 30. Weisz. 2454

TISZTA szobát keres butorozva magyar értelmiségi. UHU, Molotov-utca 34. 2461

KÉT, esetleg 3 szobás komfortos, belvárosi lakást adok villanegyedben levő négyoszobás, komfortos lakásért. Belvárosi üzletes ház, valamint négyoszobás, komfortos villa jutányos áron eladók. Dr. Kovács, Hunyadi-tér 17., II. 2504

SÜRGŐSEN keres különbejáratu szobát központban, harmonikus csendet szerető fiatal házaspár. „Harmonia” jeligére. 2458

AZ állomás környékén levő szoba, konyhás lakásomat elcserélném hasonlóval közel a központhoz. Horea-ut 82., földszint ajtó 3. 1-4-ig. 2452

SÜRGŐSEN eladó házhely vízvezetékekkel. Aurel Popovici 35. sz. Ertekezni ugyanott. 2450

LUCERNÁS sürgősen eladó a Békás előtt. Erdeklődni Anatole France (Szondy)-utca 36. 2443

KICSI szobáért mosást, takarítást vállalkozok. Cim a kiadóban. Gr. 2450

ALLÁST KAPHAT

KÖNYVELŐT keresünk, teljes kereskedelmi és adminisztrációs gyakorlattal, lehetőleg azonnali be lépésre. „Talcum”, Deva, Str. Lenin 6. 2450

ÖNÁLLÓAN, jólfizető háztartási alkalmazottat keresek. Cim a kiadóban. 2450

KÜLÖNFÉLEK

HÁZAT, telket, öröklakást akar venni. eladni, lakását elcserélni, átadni butorral, férjhez menni, nőülni? Bizalommal forduljon „Vulcan” irodához, Molotov-utca 24. 1739

PÉNZES társat keresek „20.000 lejt” jeligére. 2456

+

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett jó férj, gondos édesapa, szeretett gyermek, testvér és rokon

Eldes Erich

életének 48-ik évében, június 19-én, reggel 9 órakor váratlanul elhunyt.

Temetése a temetői nagykápolnából folyó június 21-én d. u. 5 órakor lesz.

A gyászoló család

Halló figyelem!

Földgáz szerelés-bevezetést jutányos áron elvállal

Fábián és Spatz

gázszerelési vállalat

Kolozsvár, Mórok-utja 46 szám

Telefon műhely: 20-55

Telefon lakás 1-3 óra között: 14-17

Vállalunk: Központi tülés-szerelést, kazán készitést és vízvezeték csatornázási munkákat

Figyelem!

Feltétlen nézze meg augusztus 22-én, délelő 11 órakor Szabadság-tér 10 szám alatti székházunkban megnyitott

kiállításunkat, ahol rendkívül olcsón vásárolhat mind- abból, amit a mi nőink készítették

Szép női kombinek, lejkendőb, zsebbendők, lézimunkák, látkák, gyermek ruhácskák, kötények, pizsamák, papucsok, játékok és más szép dolgok, sokkal olcsóbban, mint bárhol a világon

Rendezi a Romániai Demokrata Nők Szövetsége Kolozsvárnál Szervezte